

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 73/13
Luksemburg, 18 czerwca 2013 r.

Wyrok w sprawie C-681/11
Bundeswettbewerbsbehörde, Bundeskartellanwalt / Schenker & Co. i in.

Treść opinii prawnej sporządzonej przez kancelarię adwokacką lub też decyzji wydanej przez krajowy organ ochrony konkurencji nie pozbawia zachowania przedsiębiorstwa jego antykonkurencyjnego charakteru i nie chroni przed nałożeniem grzywny

Krajowe organy ochrony konkurencji mogą odstąpić od nałożenia grzywny jedynie wyjątkowo, w przypadku, gdy dane przedsiębiorstwo wzięło udział w krajowym programie współpracy

Spółka Schenker i 30 innych spółek były członkami austriackiej konferencji spedytatorów ładunków zbiorowych Spediteurs-Sammelladungs-Konferenz (SSK), będącej wspólnotą interesów części członków centralnego zrzeszenia spedytatorów (Zentralverband der Spediteure). To zrzeszenie jest reprezentantem zbiorowych interesów spedytatorów i usługodawców logistycznych z koncesją spedycyjną.

SSK została założona w 1994 r. jako spółka prawa cywilnego pod warunkiem zawieszającym uzyskania zezwolenia austriackiego sądu antymonopolowego (Kartellgericht). Jej celem było umożliwienie nadawcom i konsumentom końcowym uzyskania korzystniejszych stawek samochodowych i kolejowych ładunków zbiorowych. Dzięki stworzeniu identycznych warunków konkurencji wspierana była dozwolona konkurencja między jej członkami.

Postanowieniem z 1996 r. austriacki sąd antymonopolowy stwierdził, że SSK jest kartelem nieznaczącym w rozumieniu przepisów austriackiego prawa. Również zaangażowana jako doradca kancelaria adwokacka wyspecjalizowana w prawie antymonopolowym zajęła stanowisko, że SSK jest kartelem nieznaczącym i nie podlega z tego względu zakazowi stosowania karteli.

W dniu 11 października 2007 r. Komisja Europejska powiadomiła, że jej pracownicy dokonali niezapowiedzianych kontroli w biurach należących do różnych oferentów międzynarodowych usług spedycyjnych oraz że ma ona podstawy przyjąć, iż skontrolowane przedsiębiorstwa mogły naruszyć przepisy prawa Unii zakazujące praktyk handlowych ograniczających konkurencję.

Oberlandesgericht Wien (sąd apelacyjny w Wiedniu) stanął na stanowisku, że przedsiębiorstwom tym nie można zarzucić zawinionego dokonywania uzgodnień cenowych ze względu na to, iż mogą się one powołać na postanowienie sądu antymonopolowego stwierdzające, że zawarte przez nie porozumienie stanowi kartel nieznaczący. Zdaniem tego samego sądu SKK nie wywierała wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi i nie doszło do jakiegokolwiek naruszenia prawa Unii. Przedsiębiorstwom tym nie można zarzucić zawinionego działania również ze względu na to, iż przed przystąpieniem do kartelu zasięgnęły w przedmiocie zgodności z prawem swego zachowania opinii prawnej kancelarii adwokackiej.

W odniesieniu do spółki Schenker, która złożyła wniosek o zwolnienie z grzywny i współpracowała z organami administracji w trakcie dochodzenia, Bundeswettbewerbsbehörde (austriacki federalny urząd ochrony konkurencji) zwrócił się o stwierdzenie naruszenia prawa Unii i austriackiego prawa antymonopolowego, nie wnosząc jednak o nałożenie grzywny. Żądanie to nie zostało jednak uwzględnione przez Oberlandesgericht Wien ze względu na to, że uznał on, iż tylko Komisja Europejska może stwierdzić naruszenie bez nakładania grzywny.

Oberster Gerichtshof (austriacki Sąd Najwyższy), przed którym zaskarżono wydane przez Oberlandesgericht Wien rozstrzygnięcie, postanowił zadać Trybunałowi Sprawiedliwości dwa pytania prejudycjalne. Pierwsze z nich dotyczy tego, czy przedsiębiorstwo, które naruszyło prawo konkurencji Unii, może uniknąć nałożenia grzywny, jeśli naruszenie to wynika z błędu co do zgodności z prawem danego zachowania popełnionego przez to przedsiębiorstwo ze względu na treść opinii prawnej sporządzonej przez adwokata lub też decyzji wydanej przez krajowy organ ochrony konkurencji. Drugie zadane Trybunałowi pytanie dotyczy kwestii tego, czy w przypadku, gdy dane przedsiębiorstwo wzięło udział w krajowym programie współpracy, krajowe organy ochrony konkurencji mogą stwierdzić naruszenie prawa konkurencji nie nakładając jednocześnie na nie grzywny.

Trybunał przypomniał przede wszystkim, iż fakt, że dane przedsiębiorstwo zakwalifikowało w błędny pod względem prawnym sposób swe zachowanie, może zwolnić je z nałożenia grzywny tylko w wyjątkowych przypadkach, kiedy, przykładowo, nałożeniu takiej grzywny sprzeciwia się ogólna zasada prawa Unii taka jak zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań. Nie może jednak powoływać się na naruszenie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań ten, komu odpowiedni organ administracji nie udzielił precyzyjnych zapewnień. Przedstawiona przez adwokata opinia prawna nie może zatem w żadnym razie stanowić dla danego przedsiębiorstwa podstawy uzasadnionych oczekiwań co do tego, iż jego zachowanie nie narusza prawa konkurencji Unii czy też nie pociągnie za sobą nałożenia grzywny.

Jeśli chodzi o krajowe organy ochrony konkurencji, ze względu na to, że nie są one właściwe do podjęcia decyzji stwierdzającej, iż nie doszło do naruszenia prawa Unii, nie mogą one spowodować powstania po stronie przedsiębiorstw uzasadnionych oczekiwań co do tego, że ich zachowanie nie narusza reguł konkurencji. Ponadto w niniejszym przypadku krajowy organ ochrony konkurencji zbadał zachowanie przedsiębiorstw wyłącznie na podstawie krajowego prawa konkurencji.

Trybunał orzekł w związku z tym, iż **wykładni prawa konkurencji Unii należy dokonywać w taki sposób, że przedsiębiorstwo, które dopuściło się jego naruszenia, nie może uniknąć nałożenia grzywny, jeśli naruszenie to wynika z błędu co do zgodności z prawem danego zachowania popełnionego przez to przedsiębiorstwo ze względu na treść opinii prawnej sporządzonej przez adwokata lub też decyzji wydanej przez krajowy organ ochrony konkurencji.**

Następnie Trybunał przypomniał, że prawo Unii nie przyznaje w wyraźny sposób krajowym organom ochrony konkurencji uprawnienia do stwierdzenia naruszenia unijnych reguł konkurencji bez jednoczesnego nałożenia grzywny; tym niemniej jednak nie wyklucza ono tej możliwości.

Trybunał wyjaśnił, że takie nienalożenie grzywny ze względu na udział przedsiębiorstwa w krajowym programie współpracy może nastąpić jedynie wówczas, gdy ten program został wdrożony w taki sposób, który nie narusza wymogu skutecznego i jednolitego stosowania prawa konkurencji Unii.

W odniesieniu zaś do przysługującego Komisji uprawnienia do obniżania wysokości grzywien ze względu na udział w jej własnym programie współpracy Trybunał przypomniał, że takie obniżenie kwoty grzywny w przypadku przedsiębiorstw uczestniczących w naruszeniach prawa konkurencji Unii jest uzasadnione jedynie wówczas, gdy taka współpraca ułatwia zadanie Komisji. Zachowanie tego przedsiębiorstwa powinno również świadczyć o prawdziwej woli współpracy z jego strony.

Wreszcie, aby nie naruszyć wymogu skutecznego i jednolitego stosowania prawa Unii, zwolnienie z grzywny lub jej nienakładanie może być stosowane jedynie w ściśle wyjątkowych sytuacjach, w których współpraca ze strony przedsiębiorstwa miała decydujące znaczenie dla wykrycia kartelu i skutecznego karania za udział w nim.

Trybunał orzekł zatem, że **krajowe organy ochrony konkurencji mogą wyjątkowo ograniczyć się do stwierdzenia naruszenia nie nakładając jednocześnie grzywny w przypadku, gdy dane przedsiębiorstwo wzięło udział w krajowym programie współpracy.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793